

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Antická římská architektura

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Charakterizujte nové římské řády.

- Římané využili znalosti etruské klenby i řecké architektury - řády, které zdokonalili:
- ŘÍMSKO-DÓRSKÝ (ve vlysu květina - zdobenější)
- ŘÍMSKO-IÓNSKÝ (voluty spojeny rovnou úsečkou ne křivkou jako u řeckého - trojdílné kladí bohatě zdobeno)
- ŘÍMSKO-KORINTSKÝ (ve vlysu bývají nápisy - bohatě zdobené)
- KOMPOZITNÍ (hlavice má pouze echinus - voluta + akantové listy)
- TOSKÁNSKÝ (etruský) - viz etruská architektura, sloh se nezměnil

2. Popište římské fórum (rozdíly oproti Řecku).

- náměstí, odpovídá řecké agoře
- rozdíl spočívá v tom, že Řekové zakládají svá "fóra" (agory) do čtverce, ale Římané měli nepravidelný půdorys, ukazující na postupný, a přirozený vznik fóry
- Forum Romanum (římské náměstí) bylo v dobách antického Říma centrem všeho dění
- nacházelo se zde mnoho trhů, chrámů, bazilik, vítězných oblouků, ale také místa, kde působili řečníci a politici
- také se zde odehrávala veřejná zábava (včetně gladiátorských her, než byly stavěny amfiteátry)

3. Popište římskou baziliku.

- byla na hlavním náměstí - velkoprostorová stavba sloužící jako obchodní centrum, tržnice či soudní síň a prostor pro veřejná jednání
- bazilika byla obdélníkového půdorysu, mohla být jedno i vícelodní (vždy lichý počet lodí), krytá nebo nekrytá, se vchodem na kratším i delším boku, s apsidou nebo bez ní, přízemní či patrová
- nejznámější je Maxentiova (Constantinova) bazilika (306-312 n.l.) - nachází se na Forum Romanum

4. Popište amfiteátry a římská divadla (rozdíly oproti Řecku).

- **AMFITEÁTR** - eliptická stavba s hledištěm (cavea) po celém obvodu, uprostřed s plochou vysypanou pískem - arénou
- byl určen především pro gladiátorské hry, štvance zvířat, ale i pro různé artistické produkce
- nejznámější je Koloseum. Obvod Kolosea činil 537 m a výška 48,5 m
- **DIVADLO** - divadlo se od svého řeckého protějšku značně odlišuje, a to nejen v celkové koncepci
- na rozdíl od řeckého divadla otevřeného do krajiny, tvořilo římské divadlo uzavřenou architekturu

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

- římské divadlo mělo hlediště vytvořeno na základě polovičního kruhu, hlediště řeckého divadla, se kolem orchestry obtáčelo více
- divadla v Římě patřila k výrazným veřejným, vícepatrovým budovám

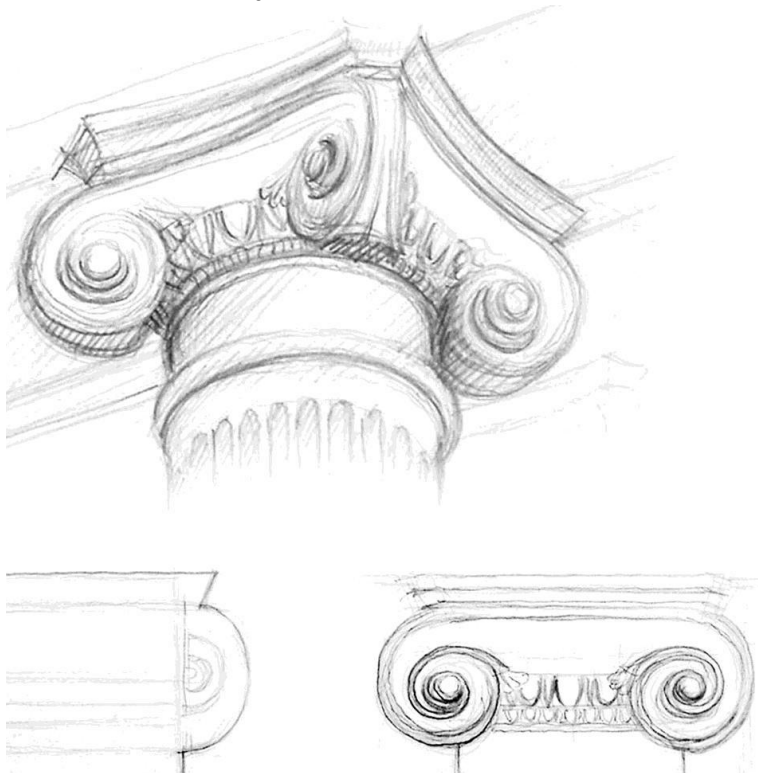
5. Co jsou thermy, k čemu sloužily?

- **THERMY (LÁZNĚ)**
- převzaly funkci řeckých gymnasií
- hlavní zde byla vlastní koupel, ostatní zařízení bylo, na rozdíl od Řecka, přidružené
- pozůstávaly ze dvou základních částí - vlastní lázeňské budovy a ze zahrady s hřišti
- kolem dokola byly pomocné stavby, sloužící provozu
- v zadní části lázní, k níž vedl akvadukt, se nacházela řada nádrží na vodu, před nimiž bylo stupňovité hlediště, jež umožňovalo sledovat gymnastické hry
- po stranách hlediště se nacházely knihovny, k nimž příslušely studovny, dále prostory pro tělovýchovu, přednáškové sály, atd.
- v lázních byly dále místnosti pro schůzky i pro občerstvení
- jedny z největších římských lázní byly Caracallové, umístěné do budovy dlouhé asi 330 m

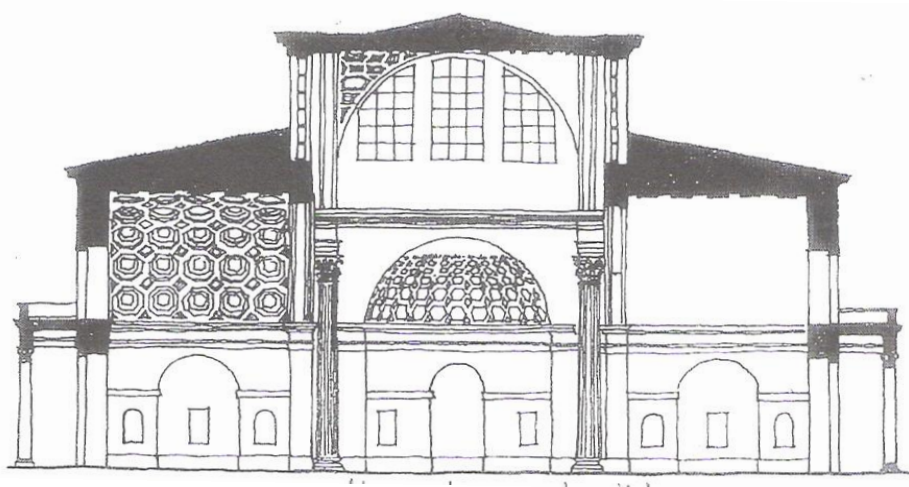
Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Popište obrazovou přílohu (kde se objekt nachází, vše co o obrázku víte):

OBR. 1 [Zdroj vlastní] **ŘÍMSKO-IÓNSKÝ** řád (voluty spojeny rovnou úsečkou ne křivkou jako u řeckého řádu - trojdílné kladí bohatě zdobeno).

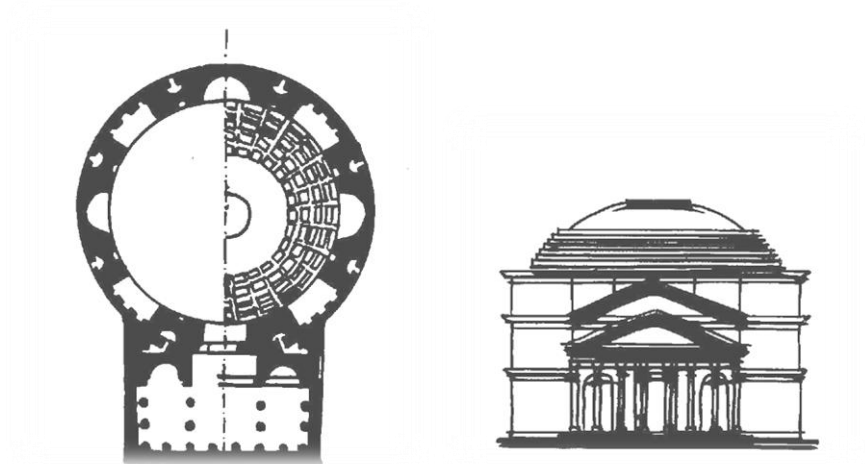
OBR. 2 [Zdroj vlastní] **Maxentiova bazilika** - nachází se na Forum Romanum - velkoprostorová stavba sloužící jako obchodní centrum, tržnice či soudní síň a prostor pro veřejná jednání.

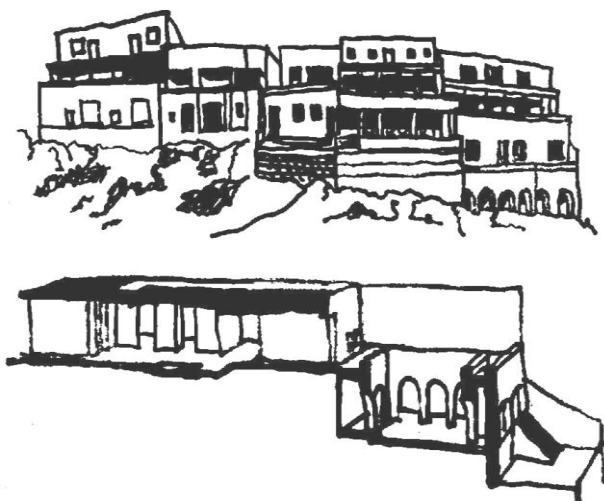
Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

OBR. 3 [Zdroj vlastní] **Pantheon** - z centrálních staveb byl nejvýznamnější římský chrám. Centrem chrámu je ohromná aula o průměru 43 m zakrytá polokulovitou klenbou se stejnou výškou. V jejím středu je otvor o průměru 9 m. Ten slouží nejen jako zdroj světla pro celý prostor, ale i pro větrání a chlazení prostoru. Déšť, který projde otvorem je odváděn drenážním systémem v podlaze. Kopule a strop předsíně byly pokryty bronzovými pozlacenými střešními taškami s reliéfy.

OBR. 4 [Zdroj vlastní] **Insula - nájemní dům** - činžovní blok, postavený převážně z cihel a dřeva. Byly to 3. až 4. patrové budovy v souvislých blocích. V přízemí byly obvykle krámký, přepychové byty se nalézaly v 1. patře. Méně drahé byty byly ve vyšších podlažích, čím výše, tím levnější. Požár v roce 64 n. 1. za Nera, který si vynutil vydání nových požárních předpisů.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Čejchanová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod